

İhtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları kanununun bazı maddelerinin tadiline dair 1413 numaralı kanun lâyihası ve Millî Müdafaa, Adliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelet Müdürlüğü

Şube 1

Sayı 6/1257

23 - III - 1929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

1076 numaralı kanunun bazı maddelerinin tadili hakkında Milli Müdafaa Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 20 - III - 929 tarihli içtimarında Yüksek Meclise arzî kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

*Başvekil
İsmet*

Esbabı mucibe lâyihası

Madde 1 — Orduda halen sabit hizmet yoktur. Muvazzaf zâbitan kâmilen faal hizmete elverişlidir. (863) numaralı kanunun ondördüncü maddesi mucibince bir rütbede iki sene ve daha fazla sabit hizmetlerde geçirenler tekaüde sevkedilirler.

malûliyet ; (551) numaralı kanun mucibince derecata munkasem olup bu derece dahilinde bulunanlardan seferî ordunun sabit ve geri hizmetlerinde istihdama elverişli olanlar da vardır. ordunun muvazzaf zabıt mevcudı seferî kadronun ihtiyacını kapatmağa kâfi gelebileceği gibi mevcut ihtiyat zabitleri dahi kâfi gelememektedir.

(1076) numaralı kanun berveçhi maruz malûliyet sebeble tekaüt edilenlerden bu tarzdaki malûlleri almak için gayri müsait yazıldığından bu suretle seferde vücutlarından sabit ve geri hidematta istifade kabil olan birçok tecrübeli zabitan gaybedilmiş , binaenaleyh onların ifa edebilecekleri vezaiife faal hizmete elverişli zabitan tayini zarureti hasıl olacak ve bu suretle seyyar ordu noksan kalacaktır . Seferberlik vukuunda ordunun faal zabitanı seferî ordunun seyyar kıtaatı ihtiyacına ve ordudan muhtelif şekillerde ve malûlen ayrılanlardan ahvali sıhhiyeleri sabit ve geri hizmetlerde istihdama müsait olanları da geri ve sabit vazife tahsis edilmek suretile zabıt ihtiyacının kısmen kapatılmasına zaruret vardır.

Büyük harp ve istiklâl muharebelerinde bunlardan tamamile istifade edilmiştir. Bu esbap dolayısıyla kanunun ikinci ve yirmi ikinci maddelerine berveçhi maruz şeraiti haiz olanlardan istifadeyi temin için mezkûr ilâvenin icrası zarurî görülmüştür.

Madde 2 — Kanunun üçüncü maddesi sanayii harbiye ihtiyat zabiti yetiştirilmek üzere yalnız sınaî kimyagerlerle sanayii madeniye mühendislerini ihtiva etmektedir.

Seferde imalatı harbiyenin ihtiyacı bulunan diğer kimyager ve mühendislerin lüzumlu miktarının ihtiyat zabiti yetiştirilmek zarureti olduğundan bunların da mezkûr sınıfta ihtiyat zabiti yeti-

tirilmeleri için işbu fıkranın lâyihai kanuniyede muharrer şekilde tadili icap etmektedir.

Madde 3 — Kanunun üçüncü maddesinde kısa hizmete tabi tutulmuş olan derecede tahsil gördükten sonra terki tahsil edenler de bu tahsili ikmalden sonra mezun olanların tahsilini terkettikleri veya mezun oldukları mekteplerce mektebin bulunduğu mevkiideki askerlik şubelerine bildirildiği ve nüfus cüzdanlarına işaret ve tasdik edildiği taktirde seferi ordunun pek ziyade ihtiyacı bulunan ihtiyat zabitanına ait muamelâtın selâmeti temin edilmiş bulunacaktır. Mezkûr maddede yazılı derecede tahsili olanların ihtiyat zabiti yetiştirilmesi lâzımdır.

Memurin kanunu mucibince orta derecede tahsili olmiyanların memuriyete alınmamları lâzım gelmektedir. Halbuki her sene askerlik çağına girenlerin arasındaki kısa hizmetliler yekûnu tahminden çok az zuhur etmekte bulunmasından buna karşı tedbirler almak lüzumu hasıl olmuştur. Bu sebeple ihtiyat zabıtlığı hakkında ki muamelenin konturolu temin edilmek üzere alınacak memurların muamelei askeriyelerini bu suretle takip edildiğine dair vesika ibrazına mecbur tutulmaları, vesikası olmayanların memuriyet alamamalarının temini zaruridir. Bu maddei kanuniyenin ikmal ve kontrolunu ve tamamii tatbikını temin ve hilafında hareket edenler için mütemmim bir tedbir olarak temini ceza kısmının da ithali zarurî görülmüştür.

Madde 4 — Darülfünun tıp fakültesinin bir şubesi olan eczacı ve dişçi mektepleri müdürlerinin de (25)nci maddenin onuncu fıkrasına ilâvesi hususuna Maarif Vekâletince lüzum gösterilmektedir. Seferde Başkumandanlıkça takdir edilecek zamana kadar tecile tabi tutulan mektep müdürleri meyana yüksek ve ihtisas mektebi olan eczacı, dişçi, ticareti bahriye kaptan ve çarkçı, halkalı ziraat, senayii nefise, posta telgraf mektepleri müdürlerinin de ilâvesi, işbu mekteplerin hali faaliyette bulunmasından seferî orduca da istifade olunacağından müecceller meyana idhalinde bir mahzur görülmemektedir.

Berveçhi maruz lâyihai kanuniyenin kesbi katiyet etmesi için işbu lâyiha tanzim kılınmıştır efendim.

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Karar № 50

Esas №

16 - IV - 1930

Millî Müdafaa Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Başvekâleti Celilenin 29 - III - 929 tarihli ve 6/1257 numaralı tezkeresile encümenimize havale buyrulan ve 1076 numaralı kanunun tadiline dair kanun lâyihası ile esbabı mucibe mazbatası M. M. Vekili Bf. nin huzur ile tetkik ve müzakere olundu.

Zamanımız harpleri ordular arasında değil, milletler arasında cereyan ettiği ve vatanın selâmeti için icabında memleketin bütün menbalarına müraceat etmek zarureti hasıl olduğu gibi harp silâhlarının ve fennin pek yüksek derecede inkişafı da zayıat miktarını ve bhusus insan zayıatını bazan haddinden ziyade artırmaktadır.

Bu ehemmiyetli meseleyi daha hazar zamanında düşünmek ve ona göre tedbirler hazırlamak bütün milletler için hayati bir ihtiyaç olmuştur.

Bu tedbirlerden bir mühimmi de pek büyük olacak, seferî ordunun kadrolarını hem baştan itibaren hemde zayıat vuku buldukça doldurmak yani kâfi derecede zabıt bulabilmektir. Bu itibarla her çareye baş vurarak ihtiyat zabıt miktarını artırmak millî ve umumî bir borç olmuştur.

İşte 1076 numaralı ihtiyat zabitan ve ihtiyat askerî memurları kanununun bazı maddelerini tadile sevkeden sebep budur.

İşbu kanun lâyihası başlıca iki esas üzerine tertip edilmiştir:

- 1) Mümkün olduğu kadar ihtiyat menbalarını artırmak,
- 2) Tahsil gören gençlerin 1076 numaralı kanunun hükmüne tabi kılmak için onların kontrolünü ve kanuna göre hareket etmelerini kolaylaştıracak ve temin edecek yeni kanunî kayıtları koymaktır.

Birinci esas için kanunun ikinci maddesindeki A fıkrasında yapılan bir tadil ile « malûliyeti daima sebeplerle tekaüt edilenlerden seferî ordunun geri ve sabit hizmetlerinde iatidama elverişli olmayanlar ihtiyata alınmazlar » kaydile « elverişli olanların » alınması kabul edilmiştir. [Aynı fıkradaki « kabayihî mütehakkika » tabiri, eyî anlaşılmadığından, kaldırılarak yerine maksadı tam bir şekilde izah eden kanunun yirmi üçüncü maddesine atfen bir fıkra konmuştur.] Üçüncü maddedeki « sınıf kimyagerlerle sanayii madeniye mühendisleri » hükmü umum « kimyager ve mühendisler » teşmil edilmiş, yani seferde kimyager ve mühendislerden orduya lüzümü miktarının alınmasına imkân bırakılmıştır. Keza yirmi ikinci maddenin tadilinde yine ordunun hafif, sabit ve geri hizmetlerinde istihdama müsait olan malûl mütekaatler ile tahdidi sinne uğrıyanların orduya alınabileceği ve tahdidi sin müddetinin icabında beş seneye kadar artırılabilmesi temin olunmuştur.

İkinci esas işbu lâyihadaki mükerrer on birinci madde ile temin edilmiştir. Bununla ihtiyat zabıtlığı şartlarını haiz olan gençlerin kanun mucibince ihtiyat zabıtlığı için icap eden mektep ve talim kurs ve devrelerini yapıp yapmadıklarını kontrol ve onları bu vazifeye sevk etmek için lâzım gelenlere vazife verilmiş ve müeyyideler konmuştur.

İşbu mükerrer maddenin A, B fıkraları kontrol ve takip vazifelerinin mektep müdürleri, askerlik şubeleri reisleri, nüfus müdür ve memurları ve Devlet daireleriyle bilûmum resmî şirket ve müesseseler tarafından nasıl yapılacağını göstermektedir. Valnız A fıkrasının sonuna doğru (diğer şubelere ait olanları da bu malûmatı) ibaresinden sonra sehven unutulduğu anlaşılan (mahalli şubelerine gönderirler. Nüfus müdür ve memurları bu malûmatı) ibaresi ilâve olundu. Aynı veçhile B fıkrasının ilk cümlesindeki « müesseselere » kelimesinden sonra da « üçüncü maddedeki tahsil derecesinde olanlardan) kaydı konmuştur.

Aynı maddenin C fıkrası biraz muğlak görüldüğünden bilmüzakere vekâletçe yeniden tertip ve encümenince kabul olundu. Maddenin asıl müeyyidesini teşkil eden D fıkrasındaki « Ordunun kuvvetini tenkis cürmile ittiham edilerek » kaydı Türk ceza kanununun işbu fıkrada gösterilen maddelerle pek te alakası görülmediğinden kaldırıldığı gibi, mezkûr maddelerden « 235 » rakamının « 230 » olduğu anlaşılacak şekilde düzeltilmiş « ve askerî ceza Kanununun » kaydının burada ayrıca yazılmasına lüzum görülmemiştir.

Kanunun yirmi beşinci maddesindeki tadil « Seferberlik bidayetinde muvakkaten tecil edilecekler » arasına « bazı mektep müdürlerinin » de ilâvesinden ibaret ve bu da kanundaki emsaline uygun bulunmuştur.

İşbu tadillere dair vekâletin esbabı mucibesî Encümenimizce de muvafık görülmüştür. Lâyihasının gerek ismi ve gerek maddelerinin yeniden tertibi ve bazı ibare tashihi ile işbu kanun lâyihasının encümenimizce kabul olunarak Heyeti Umumiyenin tasvibine arzına karar verildi efendim.

Reis	Ma. Mu.	Kâ.	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Celibereket	İstanbul	Bitlis	Diyarbakir	Ordu	Bilecik	Tokat	Erzincan
Naci	İhsan	Muhiddin Nami	Kâzım	Recai	Rasim	B. Lâitfi	Abdullah

T. B. M. M.

Ad. Encümeni
Karar № 15
Esas № 1/413

14 - XII - 1929

Adliye Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

1976 numaralı ihtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında Millî Müdafaa Vekâleti tarafından hazırlanıp Başvekâletin 23-III-1929 tarih ve 6/1257 numaralı tezkeresile Encümenimize havale edilen kanun lâiyhası Millî Müdafaa Encümeninin tadilatı ve esbabı mucibe mazbatasile birlikte Millî Müdafaa Vekâletinden izam edilen memuru mahsus huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Bahsedilen kanun lâiyhasının tanzimine saik olan sebepler hakkında Millî Müdafaa Vekâletile Encümenin serdettikleri esbap encümenimizce de musip ve muvafık görülmüş ve ancak maddelerde cüz'î bazı tadiller ve tertip şekillerinde tebdiller yapılmıştır.

Bu cümleden olarak ikinci maddede asıl kanunun tadil edilecek üçüncü maddesinin üçüncü fıkrası yeniden yazılmak suretile tertip edilmiş, beşinci maddede seferberlikte tecil edilecekler meyana itthal olunacak mektep müdürlerine bütün yüksek mektepler müdürleri itthal edilmek suretile ileride ihdas olunacak aynı derecedeki mektepler hakkında da bir müşkilât tahaddüsüne imkân kalmaması esbabı temin kılınmıştır. Lâyhada ihtiyat zabiti olmak evsafını haiz bulunanlardan kendilerini gizliyerek alâde askerlik mükellefiyetlerini ifa edenlerin lâyhada tayin edilen tarihten itibaren bir sene zarfında müracaat etmeleri ve bu kabil kimseleri istihdam edecek Devlet devairile resmî ve hususî müesseselerin askerlik şubelerinden verilmiş vesikalarını aramakla mükellef tutulmalarına göre kanun hükmünün neşir ve tamimi için fazla bir müddet vermek maksadile kanunun meriyeti, neşrinden bir ay sonra olması suretinde altıncı madde tadil kılınmış lâiyhanın üçüncü maddesinin (D) fıkrasında ihtiyat zabiti olabilecek evsafı haiz olanlardan bu vazifeyi ifa ettiklerine dair vesika aramadan istihdam edenler hakkında mevzu cezari müeyyide için Türk ceza kanununun 239 uncu maddesindeki müşeddit esbap ile 230uncu maddeye göre ceza tertibi kâfi görülmüş ve hadiseye taalluku olmayan 296 ıncı maddeye göre ceza verilmesi caiz olamayacağı mütaleasile bu maddeye matuf hüküm fıkradan çıkarılmıştır.

Lâiyhanın bu tadil ile kabulü Encümenimizce ittifakla kararlaştırılmış olmakla havale mucibince Bütçe Encümenine tevdiî arz olunur efendim.

Ad. En. Reisi	M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza
Manisa	Kocaeli	Yozgat	Ankara	Antalya	Balıkesir
Mustafa Fevzi	Selâhattin	A. Hamdi	A. İhsan	Ahmet Saki	O. Niyazi
Âza	Âza	Âza			
Edirne	Zonguldak	Mardin			
H. Hayri	Nazif	İ. Ferit			

T . B . M . M .

Bütçe Encümeni

M. № 32

Esas № 1/413

15 - 1 - 1930

Bütçe Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİGE

İhtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları hakkındaki 1076 numaralı kanunun tadiline dair olup Başvekâletin 29 - III - 1929 tarih ve 1237 numaralı tezkeresile gelen kanun lâyihası Millî Müdafaa ve Adliye Encümenleri mazbatalarıyla birlikte tetkik ve müzakere edildi.

Lâyhada malî ahkâm noktai nazarından tadile mühtaç bir cihete tesadüf edilememiş, diğer hükümler üzerinde ihtisas encümenleri tetkiklerini yapmış buldukları için Adliye Encümeninin yaptığı tadiller neticesi husule gelen lâyiha esas itibarile kabul olunmuştur. Yalnız encümeni-mizce muhtelif maddelerde şekil ve ibareye ait cüz'î tadilat yapılarak Umumî Heyete arzına karar verilmiştir.

Bütçe En. R.	R. Vekili	Maz. Mu.	Kâtip	Âza	Âza
İstanbul	Bursa	Gaziantep	Giresun	Burdur	Diyarbakir
<i>Fuat</i>	<i>Muhlis</i>	<i>Remzi</i>	<i>Kâzım</i>	<i>Vahit</i>	<i>Rüşti</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Erzurum	Maraş	Yozgat	Sivas	İsprta	
<i>H. Aziz</i>	<i>Behçet</i>	<i>S. Sirri</i>	<i>Remzi</i>	<i>Mükerrerem</i>	



Hükümetin teklifi

(1076) numaralı ihtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanununun bazı maddelerinin tadili ve diğer bazı maddeler ilâvesi hakkında teklifi kanunî

1 — İhtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanununun aşağıdaki maddeleri berveçhi ati tadil ve ilâve edilmiştir.

2 — (A) ikinci maddenin (A) fıkrası atideki şekilde olacaktır:

« (A) kara, deniz, hava ve jandarmadan mütekaît ve müstafa olanlardan ihtiyata ayrılanlar (kabayihî mütehakkıka) ile tekaüt edilenler ihtiyata ayrılmazlar. Malûliyeti daimе sebeplerile tekaüt edilenlerden ise; seferî ordunun geri ve sabit hizmetlerinde istihdam kabiliyeti olmıyanlar ihtiyata ayrılmazlar. »

(B) üçüncü maddedeki (sıhhi müesseseler) kaydinden sonraki fıkra atideki şekilde olacaktır:

(Kimyagerlerle mühendislerden lüzumu miktarı imalâtı harbiyeye, diğerleri.....)

(C) mükerrer olarak ilâvesine lüzum görülen onbirinci madde aşağıdadır.

(Mükerrer madde 11 -)

(A) üçüncü maddede yazılı derecedeki tahsili ikmalden sonra şehadetname, tasdikname alanlar ile her ne suretle olursa olsun terki tahsile mecbur olanların orta tahsilli mektepler müstesna nüfus kaydındaki muvazzah künyeleri esbabı infikâkleri ile birlikte mektep müdürlerince her sene mektebin bulunduğu mahaldeki askerlik şubelerine gönderilir ve derece tahsilleri de hüviyet cüzdanlarına kayıt ve tasdik edilir. Mezkûr askerlik şubeleri dahi mektep müdürlerinden gelen bu malûmattan kendi şubelerine ait olanları kayıt ve mahallî nüfus memurlarına bildirirler. Diğer şubelere ait olanları da bu malûmatı yoklama defterlerindeki künyelerine kayda mecburdurlar.

Millî Müdafaa Encümeninin tadili

1076 numaralı ihtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanununun ikinci, üçüncü onbirinci, yirmi ikinci yirmi beşinci maddelerinin tadiline dair kanun lâyihası

MADDE 1 — 1076 numaralı kanunun ikinci maddesinin A fıkrası şu suretle tadil edilmiştir:

Kara, deniz, hava ve Jandarmadan mütekaît ve müstafa olanlardan ihtiyata ayrılanlar (Malûliyeti daimе sebeplerile tekaüt edilenlerden seferî ordunun geri ve sabit hizmetlerinde istihdama elverişli olmıyanlar ve mezkûr kanunun 23 üncü maddesinde sayılan ef'alden dolayı tekaüdü icra edilmiş olanlar ihtiyata ayrılmazlar.

MADDE 2 — Üçüncü maddedeki (sınaî kimyagerlerle sanayii madeniye mühendisleri) ne ait olan hüküm umum kimyager ve mühendislerle teşmil edilerek (sınaî ve sanayii madeniye) tabirleri kaldırılmış ve yerine (kimyagerlerle mühendislerden) ibaresi bırakılmıştır

MADDE 3 — On birinci maddeye mükerrer olarak aşağıdaki madde ilâve edilmiştir:

(Mükerrer onbirinci madde :

A) Üçüncü maddede yazılı derecelerdeki tahsili bitirdikten sonra şehadetname veya tasdikname alanlar ile her ne suretle olursa olsun terki tahsile mecbur olanların - orta tahsilli mektepler müstesna - nüfus kaydındaki muvazzah künyeleri esbabı infikâkleri ile birlikte mektep müdürlerince her sene mektebin bulunduğu mahaldeki askerlik şubelerine gönderilir ve tahsil dereceleri de hüviyet cüzdanlarına kayıt ve tasdik edilir; askerlik şubeleri dahi bu malûmattan kendi şubelerine ait olanları kaydedip mahallî nüfus memurlarına bildirirler; diğer şubelere ait olanları da o şubelere gönderirler. Nüfus memurları bu malûmatı yoklama defterlerindeki künyelerine

Adliye Encümeninin tadili

1076 numaralı, ihtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanununun bazı maddelerinin tadiline dair kanun lâyihası

MADDE 1 — Millî Müdafaa Encümeninin Aynen.

MADDE 2 — 1076 numaralı kanunun üçüncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

Eczacı, dişçi, ve baytarlar tercihan kendi tatbikat mekteplerine ve lüzumunda askerî sıhhi müesseselere, kimyagerlerle mühendislerden lüzumlu miktarı imalatı harbiyeye, diğerleri sınıfları ihtiyat zabitan mekteplerine sevk ve buralarda altı aylık bir tahsil ve hizmete tabi tutulurlar.

MADDE 3 — Mükerrer 11 inci madde:

A - üçüncü maddede yazılı derecelerdeki tahsili bitirdikten sonra şehadetname veya tasdikname alanlar ile her ne suretle olursa olsun tahsili terke mecbur olanların -orta tahsilli mektepler müstesna- nüfus kaydindeki muvazzah künyeleri infikâkleri esbabile birlikte mektep müdürlerince her sene mektebin bulunduğu yerdeki askerlik şubelerine gönderilir ve tahsil dereceleri de hüviyet cüzdanlarına kayıt ve tasdik edilir, askerlik şubeleri dahi bu malûmattan kendi şubelerine ait olanları kaydedip o yerdeki nüfus memurlarına bildirirler. Diğer şubelere ait olanları da o şubelere gönderirler. Nüfus memurları bu malûmatı yoklama defterlerindeki künyelerine geçirmeye mecbur-

Bütçe Encümeninin tadili

İhtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları kanununun tadiline ve bu kanuna müzeyyel maddelere dair kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — İhtiyat zabıtları ve ihtiyat askerî memurları hakkındaki 1076 numaralı kanunun ikinci maddesinin (A) fıkrası şu suretle tadil edilmiştir :

(Kara, deniz, hava ve jandarmadan müte-kait ve müstafa olanlardan ihtiyata ayrılanlar « daimî malûliyet sebepleriyle tekaüt edilenlerden seferî ordunun geri ve sabit hizmetlerinde istihdama elverişli olmıyanlar ve yirmi üçüncü maddede sayılan fiillerden dolayı tekaüdü icra edilmiş bulunanlar ihtiyata ayrılmazlar. »)

İKİNCİ MADDE — Mezkûr kanunun üçüncü maddesinin üçüncü fıkrası şu suretle tadil edilmiştir :

(Bunlardan, cetvel mucibince kıt'a hizmeti yapan ve ikmal eden veya yüksek ehliyetnameli haiz olan tabip, kimyager, eczacı, dişçi ve baytarlar tercihan kendi tatbikat mekteplerine ve lüzumunda askerî sıhhi müesseselere, kimyagerlerle mühendislerden lüzumlu miktarı İmalâtı Harbiyeye diğerleri sınıfları ihtiyat zabitan mekteplerine sevk ve buralar da altı aylık bir tahsil ve hizmete tabi tutulurlar.)

(B) Devlet daireleriyle bilûmum resmî şirket ve müesseselere memur sıfatile alınacak olanların ihtiyat zabıtlığını ifa ettiğine ait askerlik şubesinden vesika getirmedikçe imtihana ve memuriyete kabul olunamazlar .

(C) Orta veya daha ziyade tahsil ve ihtisası olupta elyevm (B) fıkrasında zikredilen mahallerde müstahdem olanların mezkûr tahsil ve ihtisas vesikalarını bu maddenin tarihi neğrinden itibaren altı ay zarfında (B) fıkrası mucibince askerlik şubelerine kayıt ve tasdik ettirmeğe ve istihdam edenlerle meslek ve ihtisas vesikası verenler de bu musaddak vesikaları aramağa ve görmeğe mecburdurlar.

Vesaik ibraz edemiyenler istihdam edilemezler. Bu müddet zarfında zuhur edenlerden hizmeti filiyelerini (1076) numaralı kanunun meriyetinden sonra mezkûr kanun veçhile ifa etmemiş olanlar ihtiyat zabıt mektebinde altı ay tahsilden sonra muvaffak olanları ihtiyat zabıt vekilliği ile terhis olunurlar.

(D) İşbu maddeye muhalif olarak memur istihdam edenler ordunun kuvvetini tenkis eürmile ittiham edilerek haklarında Türk ceza kanununun (235,239,296) ıncı ve askeri ceza kanununun (117) inci maddesine tevfi-kan haklarında takibatı kanuniye yapılır.

(D) 22 inci madde (bu yaşlar dahilinde bulunanlar) cümlesinden sonra: (ile dereceli ve derecesiz malûlen tekaüt edilmiş ve edilecek olanlardan sıhhiye heyetlerinin) cümlesi ilâve edilmiştir.

geçirmeğe mecburdurlar .

B) Devlet daireleriyle bilûmum resmî şirket ve müesseselere; üçüncü maddedeki tahsil derecesinde olanlar, ihtiyat zabıtlığı için icap eden mektep ve talim kurs ve devrelerini yaptıklarına dair askerlik şubelerinden vesika getirmedikçe memur sıfatile alınamazlar.

C) Evvelki fıkrada yazılı daire ve müesseselerde bulunan tahsil ve ihtisas sahipleri, bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir sene içinde, mezkûr fıkra mucibince askerlik şubelerine müracaat ederek vesika almağa ve onları istihdam edenler de bu vesikaları aramağa mecburdur. Bu suretle müracaat edenlerden 9 ilk kânun 1927 tarihinden sonra asker edilmiş ve fakat askerliklerini işbu kanunun üçüncü maddesine göre yapmamış olanlar altı ay tahsil için ihtiyat zabıt mektebine sevkolunurlar. Bunların tahsilde muvaffak olanları ihtiyat zabıt vekilliği ile, olmiyanları ihtiyat çavuşluğu ile terhis edilirler.

Yukarıda yazılı bir sene mühlet bittikten sonra meydana çıkanlarla orta veya daha ziyade tahsillerini gizliyerek filî hizmetlerini işbu kanuna göre yapmamış olanlar ele geçtiklerinde yeniden üçüncü madde ahkâmına tabi tutulurlar.

D) İşbu kanuna muhalif olarak memur istihdam edenler hakkında Türk ceza kanununun (230,239 ve 296) ıncı maddelerine tevfi-kan kanunî takibat yapılır.

MADDE 4 — Virmî ikinci madde aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir:

İhtiyat zabıt ve memurları hazar ve seferde ancak tahdidi sin kanununda yazılı yaşlara kadar hizmete celbolunurlar. Bu yaşlar dahilinde bulunanlar ile dereceli veya derecesiz malûlen tekaüt edilmiş ve edilecek olanlardan sıhhiye heyetlerinin raporlarile ahyali sıhhiyeleri kit'a hizmetlerinde istihdama müsait olmiyanlar ordunun hafif, sabit ve geri hizmetlerinde kullanılırlar. Ancak seferin icabatı olarak lüzum görüldüğü takdirde tahdidi sin kanununda yazılı yaşlardan beş sene fazla yaşlı ihtiyat zabıt ve memurları dahi, sıhhatı mü-

durlar.

B — Devlet daireleriyle bütün resmi ve hususî müesseseler ve şirketlere üçüncü maddedeki tahsil derecesinde olanlar ihtiyat zabıtlığı için icabeden mektep ve talim kursu ve devrelerini yaptıklarına dair askerlik şubelerinden vesika getirmedikçe memur sıfatı ile alınamazlar.

C - Evvelki fıkrada yazılı daire ve müesseseler ve şirketlerde bulunan tahsil ve ihtisas sahipleri bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir sene içinde mezkûr fıkra mucibince askerlik şubelerine müracaat ederek vesika almağa ve onları istihdam edenler de bu vesikaları aramağa mecburdur.

Bu suretle müracaat edenlerden 9-XII-927 tarihinden sonra asker edilmiş ve fakat askerliklerini bu kanunun üçüncü maddesine göre yapmamış olanlar altı ay tahsil için İhtiyat Zabıt Mektebine sevkolunurlar. Bunların tahsilde muvaffak olanları ihtiyat zabıt vekilliği ile olmyanlarında ihtiyat çavuşluğu ile terhis edilirler.

Bir sene mühlet bittikten sonra meydana çıkanlara orta veya daha ziyade tahsillerini gizliyerek fiilî hizmetlerini bu kanuna göre yapmamış olanlar ele geçirildiklerinde yeniden üçüncü madde hükmüne tabi tutulurlar.

D - Bu kanuna muhalif olarak memur istihdam edenler hakkında Türk ceza kanununun 239 uncu maddesi hükmü nazara alınarak 230 uncu maddesine göre cezalandırılmak üzere kanuni takibat yapılır.

MADDE 4 — Aynen

ÜÇÜNCÜ MADDE — Mezkûr kanunun yirmi ikinci maddesi şu suretle tadil edilmiştir :

(İhtiyat zabıt ve memurları hazar ve seferde ancak tahdidisin kanununda yazılı yaşlara kadar hizmete celbolunurlar. Bu yaşlar dahilinde bulunanlar ile dereceli veya derecesiz malûfen tekaüt edilmiş ve edilecek olanlardan sıhhiye heyetlerinin raporlarıyla ahvali sıhhiyelerini kıt'a hizmetlerinde istihdama müsait olmyanlar ordunun hafif, sabit ve geri hizmetlerinde kullanırlar. Ancak seferin icabatı olarak lüzum görüldüğü takdirde Tahdidisin kanununda yazılı yaşlardan beş sene fazla yaşlı ihtiyat zabıt ve memurları dahi, sıhhati müsait

(E) 25 inci maddenin onuncu fıkrasındaki (leyli ziraat ve ameliyat mektepleri müdürleri) cümlesinden sonra (Eczacı ve Dişçi, Ticareti Bahriye ve Kaptan, Halkalı Ziraat, Sanayii Nefise, Posta Telgraf mektepleri müdürleri) cümlesi ilâve edilecektir.

salt olanların en gençlerinden başlayarak orduya alınır.

MADDE 5 — Yirmi beşinci maddenin 10 rakamlı fıkrasına şunlar ilâve edilmiştir:

« Eczacı ve Dişçi, Ticareti Bahriye ve Kaptan, Halkalı Ziraat, Sanayii Nefise, Posta ve Telgraf Mektepleri Müdürleri »

MADDE 5 — 1076 numaralı kanunun yirmi beşinci maddesinin 10 numaralı fıkrasına şunlar ilâve edilmiştir.

(Eczacı ve dişçi ve deniz ticareti, kaptan ve güzel sanatlar akademisi ve posta, telgraf ve telefon mekteplerile ve diğer yüksek mektepler müdürleri)

olanların en gençlerinden başlayarak orduya alınırlar.)

DÖRDÜNCÜ MADDE — Mezkûr kanunun yirmi beşinci maddesinin on numaralı fıkrasına şunlar ilâve edilmiştir :

(Eczacı, dişçi, deniz ticareti, Posta ve Telgraf ve Telefon mekteplerile Güzel san'atlar akademisi ve diğer yüksek mektepler müdürleri).

BEŞİNCİ MADDE — İhtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları hakkındaki 1076 numaralı kanuna aşağıdaki maddeler zeyl edilmiştir.

BİRİNCİ MÜZEYYEL MADDE — Üçüncü maddede yazılı derecelerdeki tahsili bitirdikten sonra şahadetname veya tasdikname alanlar ile her ne suretle olursa olsun tahsili terke mecbur olanların (Orta tahsilli mektepleri ikmal etmeden terk edenler müstesna) nüfus kayıtlarındaki muvazzah künyeleri infikâkleri esbâb ile birlikte mektep müdürlerince her sene mektebin bulunduğu yerdeki askerlik şubelerine gönderilir. Ve tahsil dereceleri de hüviyet cüzdanlarına kayıt ve tasdik edilir. Askerlik şubeleri bu malûmattan kendi şubelerine ait olanları kaydederler ve olmıyanları şubelerine gönderirler. Şubeler bu malûmatları nüfus memurlarına dahi bildirirler. Nüfus memurları bu malûmatı yoklama defterlerindeki künyelerine geçirmeğe mecburdurlar.

İKİNCİ MÜZEYYEL MADDE — Üçüncü maddede yazılı derecede tahsili olanlardan 9 kânunuevvel 1927 tarihinden sonra asker edilmiş ve fakat askerliklerini üçüncü maddeye göre yapmamış olanlar bu kanunun mer'iyete girdiği tarihten itibaren bir sene içinde müracaat ettikleri takdirde altı ay tahsil için ihtiyat zabit mektebine sevkolunurlar. Bunların tahsilde muvaffak olanları ihtiyat zabit vekillîği ile olmıyanları da ihtiyat çavuşluğu ile terhis edilirler. Bu mühlet bittikten sonra meydana çıkanlarla tahsillerini gizliyerek filî hizmetlerini bu kanuna göre yapmamış olanlar ele geçirildiklerinde yeniden üçüncü madde hükmüne tabi tutulurlar.

ÜÇÜNCÜ MÜZEYYEL MADDE — Üçüncü maddede gösterilen tahsil derecesinde olanlardan 9 kânunuevvel 1927 tarihin-

3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

4 — Bu kanun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur. Tadilen kabul edilmiştir.

20-III-1929

Bs. V. Ad. V. M. M. V.
İsmet M. Esat M. Abdülhalik

Da. V. Ha. V. Ma. V.
Ş. Kaya Dr. Tevfik Rüstü Ş. Saracoğlu

Mi. V. Na. V. İk. V. S. İ. M. V.
H. Vasıf Recep Rahmi Dr. Refik

MADDE 6 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 7 — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

den sonra asker edilenler mezkûr madde mucibince askerliklerini yaptıklarına dair askerlik şubelerinden vesika getirmedikçe Devlet daireleriyle resmî ve hususî müesseseler ve şirketlere memur sıfatile alınmazlar. Bunlardan Devlet daireleriyle resmî ve hususî müessese ve şirketlerde bulunanlar bir sene içinde askerlik şubelerine müracaat ederek vesika almağa ve onları istihdam edenler de bu vesikaları aramağa mecburdurlar.

DÖRDÜNCÜ MÜZEYYEL MADDE—Üçüncü müzeyyel madde hükmüne muhalif olarak memur istihdam edenler hakkında Türk ceza kanununun iki yüz otuz dokuzuncu maddesi hükmü gözetilmek ve iki yüz otuzuncu maddesine göre cezalandırılmak üzere kanunî takibat yapılır.

MADDE 6 — Bu kanun neşrinden bir ay sonra muteberdir.

MADDE 7 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

ALTINCI MADDE — Bu kanun neşrinden bir ay sonra muteberdir.

YEDİNCİ MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.